

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Tid: Torsdagen den 11 januari 2018, kl. 12.30

Plats: Sessionssalen, Juneporten, Västra Storgatan 16, Jönköping

Förhindrad ledamot inkallar själv ersättare.
Ersättare har rätt att närvara oavsett sådan kallelse.

Ärenden

1. Upprop, kl. 12.30
Hälsa två nya ersättare välkomna
2. Protokollets justering
3. Fastställande av dagordning
4. Informationsärende:

Rapport

- Friluftsbussadörerna 2017-12-18
- Miljödiplomering 2017-12-19
- Luftvårdsförbundet 2017-12-20
- Tekniskt utskott 2018-01-10
- Diskussion; skola på Skeppsbron och ED gymnasiet 2018-01-09
- Balanslista 2017
- Chefskontrakt
- Miljö- och hälsoskyddschefen informerar

Kommande aktiviteter

- Utbildning i mänskliga rättigheter 2018-01-25, 2018-02-15
- Hur ska vi öka samarbetet mellan oss -samarbete företag/ideella organisationer 2018-02-06

5. Yttrande över remissen Grön handlingsplan 2018-2020
Jenny Kanerva-Ericsson, Annica Magnusson
Mhn 2017:4150 Ks/2017:407

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSKONTORET
Besöksadress Juneporten
Västra Storgatan 16, Jönköping
miljo@jonkoping.se

**JÖNKÖPINGS
KOMMUN**

Ljuset vid Vättern

Fika

6. Samråd om Åtgärdsprogram 2018-2021 och reviderade miljökvalitetsnormer för miljögifter vid Sveriges fem vattendistrikt
Annica Magnusson
Mhn 2017:4293 Ks/2017:400
7. Yttrande över prememorian Förbättrat genomförande av två direktiv på avfallsområdet
Linda Vikström
Mhn 2017:4523 Ks/2017:451
8. Internbudget 2018 för miljö- och hälsoskyddskontoret
Anders Hansson, Håkan Strid
Mhn 2018:0004
9. Meddelanden – avslutade ärenden
10. Meddelanden – handlingar för kännedom
11. Anmälan om delegationsbeslut
12. Anmälningsärenden

Susanne Wismén
Ordförande

Ann-Mari Gudmundsson
Sekreterare

Miljö- och hälsoskyddsnämnden
551 89 JÖNKÖPING

Yttrande till kommunstyrelsen över "Grön handlingsplan 2018-2022"

MHN-2017-4150

Sammanfattning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har beretts tillfälle att yttra sig till kommunstyrelsen över Grön handlingsplan 2018-2022 från Länsstyrelsen. Länsstyrelsen har i samverkan med länets aktörer arbetat fram en Grön handlingsplan för Jönköpings län. Handlingsplanen är resultatet av ett samordnat genomförande av Länsstyrelsens uppdrag att ta fram 1) regionala åtgärdsprogram för miljö kvalitetsmålen, 2) handlingsplan för grön infrastruktur och 3) åtgärder för att nå friluftsmålen.

De miljö kvalitetsmål som omfattas av handlingsplanen är Myllrande våtmarker, Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap samt Ett rikt växt-och djurliv.

Ytterligare miljö mål som berörs av handlingsplanen är Levande sjöar och vattendrag samt God bebyggd miljö, där vissa delar ingår i samordningen med grön infrastruktur.

Grön infrastruktur är nätverk av natur som bidrar till fungerande livsmiljöer för växter och djur och till människors välbefinnande. Handlingsplanen ska föreslå åtgärder som stärker värdekärnor och knyter ihop landskapet, så att olika värden hänger samman.

1 av 25 åtgärder berör miljö- och hälsoskyddskontoret direkt. Åtgärd nr 1, Levande sjöar och vattendrag, inventering och åtgärdande av vandringshinder för fisk och uter i det kommunala vägnätet.

Beslutsunderlag

Miljö- och hälsoskyddskontorets tjänsteskrivelse med bilaga daterad 2017-12-21
Remiss Grön handlingsplan 2018-2022

Förslag till miljö- och hälsoskyddsnämnden

- Miljö- och hälsoskyddsnämnden är positiv till att man gör en samordnad plan för flera mål och åtgärdsområden. Det förtydligar och förenklar utförandet av dem.

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSKONTORET
Besöksadress Juneporten
Västra Storgatan 16, Jönköping
miljo@jonkoping.se

JÖNKÖPINGS
KOMMUN

Ljuset vid Vättern

- Miljö- och hälsoskyddsnämnden berörs endast direkt av en åtgärd och ämnar vara delaktiga i denna. Åtgärd nr 1 är del av miljömålet Levande sjöar och vattendrag och handlar om vandringshinder för fisk och utter i det kommunala vägnätet. Åtgärden är förvaltningsöverskridande och berör även statsbyggnadskontoret och tekniska kontoret.
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att åtgärder kopplade till de friluftspolitiska målen inte bör stå under miljömålen, utan bör istället stå direkt kopplade till friluftsmålen.
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden efterfrågar en tydlighet i kopplingar mellan nationella och regionala miljömål och de globala hållbarhetsmålen när åtgärdsprogram och handlingsplaner likt denna tas fram och presenteras.

Ärende

Länsstyrelsen har i samverkan med länets aktörer arbetat fram en Grön handlingsplan för Jönköpings län. Handlingsplanen är resultatet av ett samordnat genomförande av Länsstyrelsens uppdrag att ta fram 1) regionala åtgärdsprogram för miljö kvalitetsmålen, 2) handlingsplan för grön infrastruktur och 3) åtgärder för att nå friluftsmålen. Nu ges länets aktörer möjlighet att lämna synpunkter på förslaget.

De miljö kvalitetsmål som omfattas av handlingsplanen är Myllrande våtmarker, Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap samt Ett rikt växt-och djurliv. Ytterligare miljömål som berörs av handlingsplanen är Levande sjöar och vattendrag samt God bebyggd miljö, där vissa delar ingår i samordningen med grön infrastruktur.

Grön infrastruktur är nätverk av natur som bidrar till fungerande livsmiljöer för växter och djur och till människors välbefinnande. Handlingsplanen ska föreslå åtgärder som stärker värdekärnor och knyter ihop landskapet, så att olika värden hänger samman.

Handlingsplanen består av fem olika delar:

1. Sammanfattning av handlingsplanen
2. Uppdragsbeskrivningen tar upp hur och varför handlingsplanen är framtagen, mål och syfte med den, samt vilka delar som ingår.
3. Nulägesbeskrivningarna över bland annat värden, hot och påverkansfaktorer för olika naturtyper. Kartorna ger bland annat översiktliga inriktningar över var länets naturvärden finns.
4. Insatser och vägledning innehåller insatsområden där ytterligare insatser behövs, samt en vägledning som visar hur handlingsplanen är tänkt att användas.
5. Åtgärdsprogrammet 2018–2022 innehåller åtgärder som syftar till att nå miljömålen för djuren och växterna, grön infrastruktur och friluftsmålen.

Åtgärderna i åtgärdsprogrammet (del 5) ska genomföras mellan juli 2018 och dec 2022 och 1 av 25 åtgärder berör miljö- och hälsoskyddskontoret direkt. Åtgärd nr 1, Levande sjöar och vattendrag, inventering och åtgärdande av vandringshinder för fisk och utter i det kommunala vägnätet. Syfte och mål med åtgärden är att stärka den biologiska mångfalden och gröna infrastrukturen genom att förbättra konnektiviteten och därigenom möjligheterna för organismer att förflytta sig genom vattendragen. Detta är något som miljö- och hälsoskyddskontoret jobbar mycket med redan idag, dock inte enbart kopplat till det kommunala vägnätet. Denna åtgärd kommer därför bli en del i det redan pågående arbetet.

Barnkonventionen

Ärendet berör barn direkt eller indirekt i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter. Syftet med planen är en hållbar samhällsutveckling för kommande generationer och en god utomhusmiljö för nuvarande generationer. Ärendet berör barn i artikel 13, rätt till lek, vila, fritid och kultur.

Håkan Strid
Miljö- och hälsoskyddschef

Jenny Kanerva Ericsson
Limnolog/miljö- och hälsoskyddsinspektör

Beslutet expedieras till:
Kommunstyrelsen

Bilaga

Remissinstans:				
Om flera aktörer anges som ansvariga för en åtgärd föreslås ibland en huvudansvarig aktör, som då är markerad med en stjärna. Aktörer som föreslås vara ansvarig för genomförandet fyller i kolumn D (ja/nej) och kan lämna kommentarer i E.				
Nr, sida	Åtgärdsnamn	Ansvarig för genomförande	Vi avser att genomföra åtgärden/delta i genomförandet av åtgärden (välj Ja, Nej eller Ej relevant i rullistan)	Kommentar
Levande sjöar och vattendrag				
1	Vandringshinder för fisk och utter i det kommunala vägnätet	Kommunerna	Ja	Inför detta arbete vill vi på miljö- och hälsoskyddskontoret ta del av de GIS-analyser länsstyrelsen har gjort för att få fram redan identifierade vandringshinder inom det kommunala vägnätet. Det kan vara kort om tid för en kommunal verksamhet för både inventering och åtgärdande av vandringshinder till 2022. Resurser för inventering ska in i budget vilket inte kommer kunna vara klart förrän tidigast 2019 och sen även resurser för åtgärderna. Denna åtgärd är förvaltningsöverskridande på Jönköpings kommun och berör miljö- och hälsoskyddskontoret rörande vatten och fisk, stadsbyggnadskontoret rörande utter och tekniska kontoret som väghållare.
2	Implementera den regionala strategin för bevarande av värdefulla vatten	Länsstyrelsen		
Myllrande våtmarker				

Nr, sida	Åtgärdsnamn	Ansvarig för genomförande	Vi avser att genomföra åtgärden/delta i genomförandet av åtgärden (välj Ja, Nej eller Ej relevant i rullistan)	Kommentar	
1	Utdikad torvmark – kartläggning och åtgärder	Länsstyrelsen			
Levande skogar					
1	Kontinuitetsskogsbruk	Biosfärsområde Östra vätterbranterna			
2	Hänsyn till friluftslivet i kommunala skogsbruksplaner	Kommunerna			
3	Öka andelen lövskogar på kommunägd mark	Kommunerna			
4	Viltstammar i balans	a) LRF*, Skogsstyrelsen, Jägarförbundet och Länsstyrelsen			
		b) Skogsstyrelsen*, Jägarförbundet och Länsstyrelsen			
5	Dialog om de skogliga målbilderna för god miljöhänsyn	Södra skogsägarna*			
6	Utbildning för markägare om alternativa skogsbruksmetoder	Skogsstyrelsen			
Ett rikt odlingslandskap					
1	Utvecklingen på landsbygden – Vart är vi på väg?	Länsstyrelsen			
2	Uppsökande rådgivning för att öka arealen naturbetesmark	Länsstyrelsen			
God bebyggd miljö					
1	Ekosystemtjänster för företag	Länsstyrelsen			

Nr, sida	Åtgärdsnamn	Ansvarig för genomförande	Vi avser att genomföra åtgärden/delta i genomförandet av åtgärden (välj Ja, Nej eller Ej relevant i rullistan)	Kommentar	
2	Ekosystemtjänster för kommunala bostadsbolag	Kommunala bostadsbolag			
3	Utbildningar om planering och skötsel av kommunernas ruderalmarker, gräsytor och andra stadsmarker	a) Länsstyrelsen			
		b) Kommunerna			
4	Utbildning och vägledning om Grön infrastruktur i planeringsprocessen	Länsstyrelsen			
5	Tillgängliggör friluftsliv och friluftsområden för fler	a) b) Länsstyrelsen			
		c) Kommunerna*, Länsstyrelsen, HSO			
		d) Kommunerna			
6	Hälsoekonomi och friluftsliv	Region Jönköpings län			
Ett rikt växt- och djurliv					
1	Tvärsektoriella forum för gröna infrastrukturfrågor inom kommunerna "Så blir din kommun en bra GI-kommun"	Kommunerna			
2	Guide om ekosystemtjänster	Länsstyrelsen			

Nr, sida	Åtgärdsnamn	Ansvarig för genomförande	Vi avser att genomföra åtgärden/delta i genomförandet av åtgärden (välj Ja, Nej eller Ej relevant i rullistan)	Kommentar	
3	Inspiration till intresseorganisationer om naturvårdsåtgärder	Länsstyrelsen			
4	Tackbrev för insatser i landskapet	Länsstyrelsen			
5	Invasiva främmande arter på land och vatten	Länsstyrelsen			
6	Frihuggning av skyddsvärda träd	Sveaskog, kommunerna, Svenska kyrkan (Skara, Linköpings och Växjö stift)			
7	Natur- och kulturvärden i landskapsperspektiv	Länsstyrelsen* och Skogsstyrelsen			
8	Information om medel att söka	a) Länsstyrelsen			
		b) Länsstyrelsen*, Region Jönköpings län, Skogsstyrelsen			
		c) Länsstyrelsen, Region Jönköpings län, Kommunerna, Smålands turism			
		d) Region Jönköpings län			
9	Använda framtagna kunskapsunderlag som prioriteringsunderlag i naturvårdsarbetet	a) Länsstyrelsen b) Länsstyrelsen, kommunerna, Skogsstyrelsen, Trafikverket, Södra, LRF, Hushållningssällskapet, Föreningen Biosfärsområdet Östra Vätterbranterna			
10	Karaktärisering av landsskapsstrukturer	Länsstyrelsen			
11	Grön infrastruktur i regionala strukturbilder	Region Jönköpings län			
12	Främja barn och ungas tillgång till friluftsliv	Kommunerna			

Nr, sida	Åtgärdsnamn	Ansvarig för genomförande	Vi avser att genomföra åtgärden/delta i genomförandet av åtgärden (välj Ja, Nej eller Ej relevant i rullistan)	Kommentar	
13	Se över hur föreskrifterna inom befintliga naturreservat påverkar friluftslivet	Länsstyrelsen			
14	Öka kunskapen om allemansrätten	a) Länsstyrelsen			
		b) Länsstyrelsen			
		c) Länsstyrelsen			
		d) Jägarförbundet, Smålands turism			
		e) Skogsstyrelsen, Regionen, kommunerna, LRF, Södra skogsägarna, Jägarförbundet samt Smålands turism			
		f) Kommunerna			
15	Anordna tematräffar inom natur- och kulturturism	Smålands turism*, Länsstyrelsen, Region Jönköpings län			
16	Organisation och ansvar för ett utvecklat friluftsliv	Kommunerna			
17	Genomför friluftaktiviteter riktade mot barn och ungdomar	a-c) Kommunerna			
		d) Kommunerna, Länsstyrelsen			
18	Kartläggning av socialt viktiga naturområden	a) Länsstyrelsen			
		b) Kommunerna			

Miljö- och hälsoskyddsnämnden
551 89 JÖNKÖPING

**Samråd om Åtgärdsprogram 2018-2021 och reviderade
miljökvalitetsnormer för miljögifter för Sveriges fem vattendistrikt**
Mhn 2017:4293

Sammanfattning

Sveriges fem vattenmyndigheter genomför samråd under perioden från 1 november 2017 till den 30 april 2018. Samrådet omfattar två separata delar (delsamråd) inom vattenförvaltningen:

- Förslag till åtgärdsprogram och miljökvalitetsnormer för nya prioriterade ämnen i ytvatten och PFAS i grundvatten, samt reviderade miljökvalitetsnormer för särskilda förorenande ämnen (koppar och zink) i ytvatten.
- Arbetsprogram med tidplan för samtliga vattendistrikt, samt för Västerhavets och Södra Östersjöns vattendistrikt även översikt över väsentliga frågor.

Vattenförvaltningsarbetet engagerar kommuner och statliga myndigheter, men förutsätter också deltagande från andra intressenter såsom privatpersoner, företag och vattenråd. En utmaning kommande år blir att se till att vattenfrågorna i högre grad integreras i samhällsplanering och myndighetsutövning liksom verksamhetsutövare och enskilda. Målet hos vattenmyndigheterna är att miljökvalitetsnormer och åtgärdsprogram ska bli effektiva verktyg för att nå uppsatta mål och skapa samhällsnytta.

Beslutsunderlag

Samrådsunderlag på myndighetens hemsida: www.vattenmyndigheterna.se

Miljö- och hälsoskyddskontorets tjänsteskrivelse daterad 2017-12-06

FN:s barnkonvention

Förslag till miljö- och hälsoskyddsnämnden

Förslag till kommunstyrelsen

- Miljö- och hälsoskyddsnämnden är kritiska till att göra tillägg och ändra i beslutat åtgärdsprogram
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att förslaget till åtgärdsprogram är baserat på bristfälligt dataunderlag. Om förändringar ska göras i befintligt program bör det istället satsas på stärkt miljöövervakning för få kunskapshöjande åtgärder under denna pågående förvaltningscykel med

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSKONTORET
Besöksadress Juneporten
Västra Storgatan 16, Jönköping
miljo@jonkoping.se

**JÖNKÖPINGS
KOMMUN**

Ljuset vid Vättern

avseende på bland annat de ämnen som finns upptagna i förslaget. Resultatet av detta kan sedan ligga till grund för nästa cykels åtgärdsprogram.

- Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser ang frågorna kring nästa åtgärdsprogramms cykel att det redan nu ska prioriteras att mäta om det upplevs att inte tillräcklig med underlag finns.
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att åtgärderna bör vara mer specifika regionalt. Länsstyrelserna bör förslagsvis därefter göra prioriteringar av vattenförekomsterna i sin region. Pengar bör sedan fördelas ner på regional nivå från nationellt håll för att genomföra åtgärder i samverkan med berörd kommun.
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att fokus i kommande åtgärdsprogram bör ligga på uppströmsarbete.
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att mer kunskap om nya miljögifter behövs vilken vattenmyndigheterna också säger. Uppströmsarbetet är en viktig del av detta arbete tillsammans med informationsinsatser.
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden uppdrar åt Vattensamordnaren på kommunen att fortsätta bevaka frågeställningar avseende nytt åtgärdsprogram 2021-2027 och vara aktiv i detta arbete på regional och nationell nivå.

Ärende

Vattenförvaltning syftar till att skydda och bevara vattenresurserna för framtiden och arbeta för en långsiktigt hållbar vattenanvändning för alla. Förvaltningen av vatten sker med utgångspunkt i vattenförvaltningsförordningen, miljöbalken och Sveriges miljökvalitetmål. Det övergripande målet är att samtliga vattenförekomster skulle uppnå god ekologisk och kemisk status till 2015 eller med förlängd tidsfrist till 2021.

Förvaltningen av vatten är en miljö- och resursfråga med många dimensioner. Vatten är vårt viktigaste livsmedel och det är svårt att klara sig utan det naturliga vattenlandskapets ekosystemtjänster. Ekosystemtjänsterna bidrar med flödesutjämning, vattenrening, produktion av fisk och är viktiga rekreationsmiljöer för att nämna några exempel. Utan vatten av tillräcklig kvalitet och kvantitet kan samhället omöjligt bygga varken social eller ekonomisk välfärd.

Med anledning av ändringar i EU-direktiv (genom direktiv 2013/39/EU) som bland annat innebär tolv nya prioriterade ämnen på vattenpolitikens område, har vattenmyndigheterna tagit fram förslag till åtgärdsprogram och miljökvalitetsnormer, dessa ska beslutas senast i december 2018. Eftersom problem med höga halter av PFAS i dricksvattentäkter uppmärksammas har vattendelegationerna beslutat att även PFAS (summa 11) i grundvatten ska ingå i besluten.

Utöver det har vattenmyndigheterna tagit fram ett förslag till reviderade miljökvalitetsnormer för ekologisk status i ett antal vattenförekomster. Anledningen till detta är att bedömningsgrunderna för koppar och zink, som ingår som särskilda förorenande ämnen i ekologisk status, har ändrats.

Detta samråd behandlar förslag till reviderade föreskrifter om kvalitetskrav (miljökvalitetsnormer) för vattenförekomster i respektive vattendistrikt avseende nya prioriterade ämnen i ytvatten, PFAS (summa 11) i grundvatten samt koppar och zink i ytvatten. Samrådet innehåller också förslag till åtgärdsprogram 2018-2021. Åtgärdsprogrammet omfattar de sex nya prioriterade ämnen som har uppmätts i halter över gränsvärdena i ytvatten samt över riktvärdet för PFAS (summa 11) i grundvatten. Syftet med åtgärderna är att miljökvalitetsnormerna för dessa ämnen ska kunna följas.

De samråd som genomförs under denna förvaltningscykel är följande:

- Arbetsprogram med tidtabell och Översikt över väsentliga frågor
- Miljökvalitetsnormer och Åtgärdsprogram 2018-2021 för nya prioriterade ämnen i ytvatten och PFAS i grundvatten
- Miljökvalitetsnormer för kraftigt modifierade vatten (KMV)
- Förslag till förvaltningsplan, åtgärdsprogram, miljökvalitetsnormer och miljökonsekvensbeskrivning 2021-2027

Vattendistriktet Södra Östersjön och Västerhavet vill också ha svar på följande frågor i detta samråd för att redan nu inhämta synpunkter som de kommer använda sig av när nästa åtgärdsprogram 2021-2027 ska tas fram.

- Hur vill du eller din organisation att nästa åtgärdsprogram ska vara när det gäller åtgärder riktade till länsstyrelser respektive kommuner? Bara regionalt anpassat lika i hela landet eller något däremellan? Motivera gärna!
- Hur vill du eller din organisation att underlaget till nästa åtgärdsprogram ska vara när det gäller åtgärdsförslag i VISS? Välmotiverade möjliga åtgärdsförslag per vattenförekomst i VISS eller mer schablonmässiga beräkningar som ger utrymme för mer lokal åtgärdsplanering? Motivera gärna!
- Har du eller din organisation förslag på nya typer av åtgärder och vilka som behöver genomföra dem? Ge gärna förslag!

De önskar svar på följande inför nästa åtgärdsprogram med avseende på effektiva åtgärder inom jordbruket:

- Vilka ytterligare incitament och styrmedel anser du eller din organisation behövs för att nödvändiga åtgärder inom jordbrukssektorn ska kunna genomföras i tid? Ge exempel.
- Vilka synergier och andra effektiviseringsmöjligheter anser du eller din organisation finns inom befintlig finansiering av åtgärder inom jordbrukssektorn? Ge exempel.
- Hur tycker du eller din organisation att åtgärdsinsatser i jordbruket ska prioriteras om finansieringen är begränsad? Ge förslag och motivera gärna ditt förslag.
- I vilka samverkanssammanhang tycker du eller din organisation att vattenmyndigheternas insats gör störst skillnad?

Följande frågor finns med avseende på vandringshinder i distriktet:

- Hur ska vattenmyndigheterna prioritera vilka vattendrag som behöver åtgärds först, dvs. hur lyfter vi fram "rätt" vattendrag i både miljö kvalitetsnormer och åtgärdsprogram? Motivera gärna ditt svar.
- Hur kan vattenmyndigheterna göra underlag och kunskaper tillgängliga på ett bättre sätt för de som berörs? Vilket underlag och vilken kunskap finns samhället i övrigt som behöver tas in i vattenförvaltningen. Beskriv och motivera!

Följande frågor avseende hur vattenbrist hanteras i kommande åtgärdsprogram:

- Vilka åtgärder anser du eller din organisation krävs för framtida hushållning och återbruk av vatten? Ge oss gärna förslag på viktiga förebyggande arbete eller åtgärder.
- Var behövs särskilda insatser för att hålla kvar vatten på land som infiltreras ner till grundvattnet?

Följande frågor avseende hur vattnets värde behöver tydliggöras:

- Vilket fokus anser du eller din organisation är mest betydelsefullt för att bäst beskriva vattnets värde inför arbetet med åtgärdsprogram 2021-2027? Motivera gärna ditt svar.
- Vilka analyser behöver vattenmyndigheterna göra för att motivera både miljö kvalitetsnormer och åtgärdsprogram? Motivera gärna ditt svar.
- Vilken information behöver vattenmyndigheterna ta fram eller sammanställa för att bättre kunna beskriva samhällets nytta av rent vatten och vatten av tillräcklig mängd? Finns informationen redan hos någon aktör?

Följande frågor avseende att mer kunskap behövs om nya miljögifter:

- Vad tycker du eller din organisation borde göras för att öka kunskapen om miljögifter och dess effekter? Ge gärna förslag.
- Vilken typ av åtgärder för att förebygga effekter av miljögifter skulle du eller din organisation vilja föreslå till nästa åtgärdsprogram?

Nedan anges beslutade åtgärder för kommunerna i åtgärdsprogrammet 2016-2021 som påverkas av samrådsförslaget (åtgärd 1 och åtgärd 5) samt förslaget tillägg:

Åtgärd 1:

Kommunerna ska bedriva tillsyn enligt miljöbalken inom sina verksamhetsområden, avseende verksamheter som påverkar vattenförekomster, i sådan omfattning att miljö kvalitetsnormerna för vatten inte följs, eller riskerar att inte följas. Åtgärden ska medföra att det för sådana verksamheter ställs krav på åtgärder som bidrar till att miljö kvalitetsnormerna för vatten kan följas.

Tillägg ÅP 2018-2021

Åtgärderna som omfattar det nya prioriterade ämnet PFOS i ytvatten samt PFAS (summa 11) i grundvatten ska påbörjas omgående och genomföras kontinuerligt.

Kommunerna ska i sin tillsyn av förorenade områden särskilt prioritera och ställa krav på utredningar och åtgärder så att miljökvalitetsnormerna för vatten följs.

Kommunerna ska i sin tillsyn av den kommunala räddningstjänsten ställa krav på sanering av skumtankar som kan vara förorenade med PFOS. Kommunerna ska också ställa krav på att skumrester som innehåller något av ämnena i PFAS (summa 11) tas omhand vid exempelvis rengöring av slangar eller efter släckning vid olycksbränder på så sätt att miljökvalitetsnormerna för vatten kan följas.

Åtgärd 5:

Kommunerna ska säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunerna behöver särskilt

- a) anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³/dygn
- b) göra en översyn av vattenskyddsområden som inrättas före miljöbalkens införande och vid behov revidera skyddsområdets avgränsningar och tillhörande föreskrifter så att tillräckligt skydd uppnås,
- c) bedriva systematisk och regelbunden tillsyn över vattenskyddsområden,
- d) uppdatera översiktsplanerna med regionala vattenförsörjningsplaner,
- e) säkerställa att tillståndspliktiga allmänna yt- och grundvattentäkter har tillstånd för vattenuttag

Tillägg ÅP 2018-2021

Åtgärd a) och c) omfatta de nya prioriterade ämnena akronifin, cybutryn, cypermetrin, diklorvos, PFOS och dioxiner och dioxinlika föreningar i ytvatten samt PFAS (summa 11) i grundvatten och ska vara vidtagna senast 22 december 2021.

Som underlag för samrådet finns åtta dokument:

Åtgärdsprogram 2018-2021 (gemensamt för Sveriges fem vattendistrikt)

1. Förslag till åtgärdsprogram 2018-2021 för nya prioriterade ämnen i ytvatten och PFAS i grundvatten för Sveriges fem vattendistrikt – Åtgärder riktade till myndigheter och kommuner samt konsekvensanalys
2. Bilagor A-E till förslag till åtgärdsprogram 2018-2021

Underlagsrapport avseende koppar och zink (gemensamt för Sveriges fem vattendistrikt)

3. Underlagsrapport till reviderade miljökvalitetsnormer med avseende på koppar och zink 2018-2021 för Sveriges fem vattendistrikt baserade på modellerade biotillgängliga halter

Föreskrifter om miljökvalitetsnormer (en per distrikt)

4. 4, 5, 6, 7 och 8. Länsstyrelsen i XX län (Vattenmyndigheten i XX vattendistrikt) föreskrifter om ändring i Länsstyrelsen i XX län (Vattenmyndigheten i XX vattendistrikt) föreskrifter (XXFS 2016:XX) om kvalitetskrav för vattenförekomster i XX vattendistrikt: beslutade den XX december 2018
Bottenvikens vattendistrikt (4), Bottenhavets vattendistrikt (5), Norra Östersjöns vattendistrikt (6), Södra Östersjöns vattendistrikt (7), Västerhavets vattendistrikt (8). (dessa föreskrifter finns enbart tillgängliga i digital version via utskicks samt på www.vattenmyndigheterna.se)

Föreliggande dokument innehåller förslag till Åtgärdsprogram 2018-2021 och ska ses som ett tillägg till den nu gällande åtgärdsprogrammet (ÅP 2016-2021) som fortsätter att gälla i sin helhet.

Samrådet pågår 1 november 2017 – 30 april 2018.

Tillämpning av barnkonventionen

Ärendet bedöms beröra barn i enlighet med FN:s barnkonvention om barnets rättigheter. Motivering: alla barn har rätt till ett friskt och välmående vatten.

Håkan Strid
Miljöchef

Jenny Kanerva Eriksson
Miljö- och hälsoskyddsinspektör

Beslutet expedieras till:
Kommunstyrelsen
Håkan Strid
Annica Magnusson

Miljö- och hälsoskyddsnämnden
551 89 JÖNKÖPING

Yttrande över promemorian Förbättrat genomförande av två direktiv på avfallsområdet

MHN-2017-4523

Sammanfattning

Jönköpings kommun har beretts möjlighet att yttra sig över en promemoria från Miljö- och energidepartementet, *Förbättrat genomförande av två direktiv på avfallsområdet* (M2017/02785/R).

EU-kommissionen har framfört synpunkter på Sveriges genomförande av direktiv 2008/98/EG och direktiv 2012/19/EU. Promemorian innehåller förslag på ändringar för att komma till rätta med bristerna i genomförandet av direktiven.

Beslutsunderlag

Remiss av Promemoria om *Förbättrat genomförande av två direktiv på avfallsområdet*, från Miljö- och energidepartementet, daterad 2017-12-05
Miljö- och hälsoskyddskontorets tjänsteskrivelse, daterad 2017-12-18

Förslag till miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden lämnar följande synpunkter avseende de ändringar som föreslås i promemoria om *Förbättrat genomförande av två direktiv på avfallsområdet*:

Förtydliganden som förenklar tillämpningen av lagstiftningen för tillsynsmyndigheten men även för verksamhetsutövarna är positiv. Nämndens uppfattning är att de förtydliganden föreslås i promemorian stämmer väl överens med den tillämpning som sker av nuvarande lagstiftning.

Arbetsbördan för kommunerna kommer att öka, som också påpekas i promemorian. Arbetsbördan ökar främst i ett inledningsskede i samband med att verksamheter som redan är anmälda ska anmälas på nytt. Den kommer även öka på sikt då verksamheter som tidigare inte omfattats av regelbunden tillsyn ska prioriteras i verksamhets- och tillsynsplaner.

I promemorian aviseras även framtida förändringar avseende mindre verksamheter som behandlar avfall. Förändringar som kommer att innebära ytterligare ökad arbetsbörda för kommunerna oavsett på vilket sätt förändringarna genomförs.

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSKONTORET
Besöksadress Juneporten
Västra Storgatan 16, Jönköping
miljo@jonkoping.se

JÖNKÖPINGS
KOMMUN

Ljuset vid Vättern

Vad som inte nämns i promemorian är ett sannolikt ökat behov av tillsynsvägledning för att säkerställa att tillämpningen av det nya regelverket blir så bra som möjligt.

Beskrivningen av begreppet "bästa tillgängliga teknik" behöver förenklas så att det tydligt framgår vad som avses.

Ärende

EU-kommissionen har framfört synpunkter på Sveriges genomförande av direktiv 2008/98/EG och direktiv 2012/19/EU. Promemorian innehåller förslag på ändringar för att komma till rätta med bristerna i genomförandet av direktiven.

De förändringar som kommer att få störst betydelse för miljö- och hälsoskyddsmyndighets verksamhet är:

- *Kravet att meddela beslut (föreläggande med försiktighetsmått) för alla verksamheter som behandlar avfall och specifieringen av vad ett beslut ska innehålla.*

De flesta verksamheter som behandlar avfall har ett beslut. Det finns dock ett fåtal undantag. Kravet gäller även befintliga verksamheter, vilket innebär att även dessa ska lämna in en ny anmälan som ska besvaras med ett beslut.

- *Kravet att genomföra regelbundna tillsynsbesök på hos den som yrkesmässigt behandlar avfall, samlar in eller transporterar avfall, yrkesmässiga handlare eller mäklare samt de som bedriver verksamhet där farligt avfall uppkommer.*

Många av dessa verksamheter besöks redan idag regelbundet men förslaget kommer ändå innebära en viss ökning av tillsynen men framförallt omprioriteringar. Det aviseras även framtida förändringar som kommer att påverka behovet och prioriteringarna i tillsynen ytterligare.

Barnkonventionen

Ärendet bedöms inte beröra barn i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter.

David Melle
Enhetschef miljöenheten

Linda Vikström
Miljö- och hälsoskyddsinspektör

Beslutet expedieras till:
Kommunsyrelsen

Regeringskansliet

Miljö- och energidepartementet

2017-11-13

Förbättrat genomförande av två
direktiv på avfallsområdet

Sammanfattning

I denna promemoria föreslås ändringar för att komma till rätta med brister i genomförandet av direktiv (2008/98/EG) om avfall och om upphävande av vissa direktiv, det s.k. avfallsdirektivet. Ändringar föreslås i miljöbalken och i förordningar som är meddelade med stöd av miljöbalken.

De föreslagna ändringarna innebär bland annat att det förtydligas hur avfall ska hanteras. Det införs tydligare krav på vad domar gällande behandling av avfall ska innehålla. Motsvarande krav ställs på beslut om föreläggande efter anmälan gällande behandling av avfall. Det införs en skyldighet för den myndighet som handlägger ett anmälningsärende som avser en verksamhet med behandling av avfall att meddela föreläggande om försiktighetsmått med visst innehåll om verksamheten ska tillåtas. För att myndigheten ska få underlag för detta beslut anges närmare vad en anmälan om att behandla avfall ska innehålla.

Det införs krav på regelbundna tillsynsbesök hos den som yrkesmässigt hanterar avfall eller bedriver en yrkesmässig verksamhet där farligt avfall uppkommer. Det införs också krav på vad tillsynsmyndigheten ska kontrollera vid tillsyn av den som yrkesmässigt samlar in eller transporterar avfall.

I promemorian föreslås även ändringar i förordningen (2015:1075) om producentansvar för elutrustning för att förbättra genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv (2012/19/EU) om avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning (WEEE), det s.k. elutrustningsdirektivet. De föreslagna ändringarna innebär att definitionen av konsumentelavfall förtydligas så att det framkommer att man vid bedömningen av vad som är konsumentelavfall ska ta hänsyn till den kvantitet avfall som har uppstått. Det föreslås vidare att det ska anges i förordningen att begreppen "avfallsförebyggande åtgärder", "återvinna avfall" och "be-

handla avfall” ska ha samma betydelse som i 15 kap. miljöbalken. Det föreslås även att en upplysningsbestämmelse med hänvisning till bestämmelser om ekodesign införs i förordningen.

Ändringarna avseende genomförandet av elutrustningsdirektivet föreslås träda i kraft den 1 mars 2018 och ändringarna som avser genomförandet av avfallsdirektivet föreslås träda i kraft den 1 september 2018.

Naturvårdsverket kommer att få i uppdrag att utreda vilka verksamheter som kan ges undantag från kravet på tillståndsprövning enligt avfallsdirektivet och föreslå de författningsändringar som bedöms nödvändiga för att ta fram de allmänna regler som krävs för att undantag ska kunna beviljas.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Internbudget 2018 för miljö- och hälsoskyddsnämnden

Mhn 2018:4

Sammanfattning

Underlag till internbudget 2018 har översänts av stadskontorets ekonomiavdelning. Miljö- och hälsoskyddskontoret har upprättat förslag till internbudget 2018 för miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Beslutsunderlag

Internbudget 2018 för miljö- och hälsoskyddsnämnden, bilaga 1
Personalplan för miljö- och hälsoskyddsnämnden, bilaga 2
Miljö- och hälsoskyddskontorets tjänsteskrivelse 2018-01-04

Förvaltningens förslag till miljö- och hälsoskyddsnämnden

– Internbudget 2018 för miljö- och hälsoskyddsnämnden antas.

Ärendet

Stadskontorets ekonomiavdelning har översänt underlag till internbudget 2018. Budgetförslaget är upprättat i enlighet med anvisad budgettram på 18,1 mkr. Vid fördelning av budgetunderlaget har hänsyn tagits till prognosen för 2017 per verksamhet. Till följd av nya löneavtal för 2018 kommer compensation att erhållas under 2018 för ökade lönekostnader. I budgetförslaget är beaktat indexuppräknings med 2,7 % för timavgifter avseende nämndens verksamheter enligt miljöbalken, offentlig kontroll av livsmedel, tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer samt för tillsyn över solarier.

Under 2018 kommer budgeten att utökas med medel som överförs från 2017 när bokslutet är klart. Det gäller oanvända medel från miljömålsanslag och statsbidrag. Budgeten kommer även att utökas via ansökta medel ur resultatfonden samt av medel för en tjänst som finansieras genom en s.k. byggbonus. I sammanhanget ska även nämnas kommunstyrelsens beslut 2017-11-15, § 303. Med det beslutet har kommunstyrelsens anslag för miljömålsarbete för 2018 (3 100 000 kr) ombudgerats med sammanlagt 1 859 tkr till miljö- och hälsoskyddskontoret enligt följande.

- 475 tkr till utredningar av förorenade områden där ansvarig verksamhet saknas.
- 240 tkr till utredning om det finns ansvarig verksamhetsutövare för förorenade områden.
- 40 tkr till konsumentstöd för ökad hållbar konsumtion.

- 570 tkr till uppföljning av radonmätningar.
- 190 tkr till mätningar av mikrokräp.
- 285 tkr till uppföljning av bristfälliga avlopp.
- 59 tkr till biltvättskampanj.

Håkan Strid
Miljö- och hälsoskyddschef

Anders Hansson
Administrativ chef

Beslutet expedieras till:
Kommunstyrelsen

Internbudget 2018 för miljö- och hälsoskyddsnämnden

				Budget	Prognos	Budget	Kommentar
Verks	Text	Konto	Text	2017	2017	2018	
01300	Miljö- och hälsoskyddsnämnden	5	Personalkostnader	610	655,7	612	
		6	Övr. verkskostnader	90	92,3	90	
		7	Övr. verkskostnader	115	83	115	
013	Miljö- och hälsoskyddsnämnden			815	831	817	
17000	Gem. administration	3	Interna intäkter/inkomster (balanskonto)	-3	-36	-3	
		4	E-fjänster utveckling	15	0	10	
		46390	Receptions-/konferens-/postservice	390	418	420	
		4	Kostnader/Utgifter (inventarier m.m.)	70	0	70	
		55	Kostnadsersättningar (bilers., trakt.)	25	25	27	
		74	Övriga främmande tjänster	160	166	350	
		5	Personalkostnader	18165	20 364	19466	Budget ökad med 180 tkr för flytt till nytt kontor.
		6012	Bostads-/lokalhyror	1900	1 824	2500	
		613	Fastighetsservice	155	149	160	
		6320	Hyra inventarier (kopiator, kaffaut.)	80	105	120	
		643	Böcker, tidningar m.m.	70	75	70	
		648	Arbetskläder, skyddskläder	15	25	15	
		65	Kontormaterial, trycksaker	50	99	70	
		66	Reparation, underhåll	20	14	20	
		681	Telekommunikation	135	118	135	
		682	Mobiltelefoni	0	0	0	
		685	Porto	2	2	2	
		64	Övr. verkskostnader (förbr.inv)	220	325	300	
		69	Bilar, inkl leasingbil	268	287	310	
		7019	Övr. transporter	10	4	10	
		71	Representation	85	51	85	
		72	Annonser, reklam	40	27	35	
		73	Försäkringar	19	15	19	
		793	Avskr. maskiner, inventarier	21	21	21	
		799	Intern ränta	2	2	2	
		76	Övr. verkskostnader (repr./medl.avg./förs.)	40	26	30	
				21 954	24 105	24 244	
17002	Kurser-/konferenser	55	Kostnadsersättningar (bilers., trakt.)	10		10	
		765	Personalsociala kostnader (kursavgifter)	190		220	
		6	Övr. verkskostnader	5		5	
		7	Övr. verkskostnader (resa, hotell)	120		150	
				325	295	385	
							Ökning på grund av nyanställd personal.
17050	IT, driftkostnad	6	Kostnader/Utgifter	190	158	190	
		74	Övr. verkskostnader (program, licenser)	215	310	250	
				405	468	440	
17090	Intäkter fr. kalkningsbudget	369	Förs.verksamhet o. entreprenad	-66	-66	-66	
170	Gem administration			22 618	24 802	25 003	
17110	Miljöbalken - tillsyn	311	Förrättnings- o. granskningsavgifter				
projekt							
173010	Fast avg miljöfarlig verks	311	Förrättnings- o. granskningsavgifter	-2491	-2 300	-2 690	Indexuppräkning 2,7 % och ökning som resultat av förstärkning (2,7 % = 2558 tkr)
173020	Ärl tillsynsavg hälsoskydd	311	Förrättnings- o. granskningsavgifter	-327	-137	-340	Indexuppräkning 2,7 %
173030	Fast avfall taxebil 1	311	Förrättnings- o. granskningsavgifter	-42	-35	-44	Indexuppräkning 2,7 %
173110	Timtaxa miljöfarl verks	311	Förrättnings- o. granskningsavgifter	-281	-449	-375	Indexuppräkning 2,7 % och ökning som resultat av förstärkning. (2,7 % = 289 tkr.)
173120	Timavgift hälsoskydd	311	Förrättnings- o. granskningsavgifter	-68	-42	-70	Indexuppräkning 2,7 %
173200	CFC/HFC/HF-C-tillsyn	311	Förrättnings- o. granskningsavgifter	-309	-346	-320	Indexuppräkning 2,7 %
173300	Värmepumpar	311	Förrättnings- o. granskningsavgifter	-197	-217	-210	Indexuppräkning 2,7 %
173400	Enskilda avlopp	311	Förrättnings- o. granskningsavgifter	-850	-729	-875	Indexuppräkning 2,7 %
173500	Badvattenprovtagning	311	Förrättnings- o. granskningsavgifter	-57	-67	-61	Indexuppräkning 2,7 %
173700	Övrigt hälsoskydd	311	Förrättnings- o. granskningsavgifter	0	0	0	Detta konto används inte.
173800	Förerenad mark	311	Förrättnings- o. granskningsavgifter	-57	-274	-250	Indexuppräkning 2,7 % och ökning pga ny tjänst för förerenad mark. (2,7 % = 59 tkr.)
173900	Bekämpningsmedel	311	Förrättnings- o. granskningsavgifter	-16	-37	-20	Indexuppräkning 2,7 %

	3						175		113		213
17260	Kemikaliestrateg	5		Personalkostnader			600		720		730
		6		Övrig verksamhetskostnad			150		93		150
							750		813		880
172	Miljö, hälsa, hållbar utveckling						1 218		1 342		1 493
174010	Kalkning	3		Intäkter/Inkomster			-2000		-2 004		-2000
		6		Övr. verksamhetskostnader			2000		2 005		2000
							0		1		0
174020	Kalkning biologisk återst	3		Intäkter/Inkomster			-500		0		-500
		6		Övr. verksamhetskostnader			500		0		500
							0		0		0
174	Kalkning						0		1		0
A25	Summa Miljö- och hälsoskydds nämnd						16 169		18 840		18 159

Miljö- och hälsoskyddskontoret

Personalplan för miljö- och hälsoskyddskontoret 2018

Antal anställda	2017	2018	2019	2020
Ledning och kansli	8*	9*	9	9
Miljöskyddsenheten	13*	14**	11	11
Hälsoskyddsenheten	11*	12**	10	10
Livsmedelsenheden	13*	13*	11	11
Kommunikatör/nämndsekr.	1	0***	0***	0***
Agenda 21- samordnare	1	1	1	1
Vattensamordnare	1	1	1	1
Kemikaliestrateg	1	1	1	1
Summa	49	51	44	44

*) Förstärkningarna avser planerad utökning efter medfinansiering från resultatfonden.

**) Förstärkningarna avser planerad utökning efter medfinansiering från resultatfonden samt därutöver två personer för arbete med förorenad mark respektive byggprocessen.

***) Kommunikatören/nämndsekreteraren hör fr.o.m. 2018 till förvaltningens kansli.